

Komunikat prasowy

Luksemburg, 4 października 2016 r.

Pomoc państwa – unijni kontrolerzy zwracają uwagę na słaby poziom wiedzy i znaczne uchybienia w przestrzeganiu przepisów w państwach członkowskich

Według najnowszego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego państwa członkowskie wykrywają bardzo niewielką część przypadków naruszenia zasad pomocy państwa. Kontrolerzy zwrócili uwagę na poważne problemy w przestrzeganiu zasad pomocy państwa w obszarze polityki spójności i apelują o zmiany w sposobie zatwierdzania i monitorowania projektów.

Trybunał przeanalizował, w jakim stopniu przed rokiem 2014 nie przestrzegano przepisów dotyczących pomocy państwa w obszarze polityki spójności oraz jak dalece Komisja Europejska zdawała sobie sprawę z przyczyn takiej sytuacji. Zbadano również, czy nowe przepisy przyjęte przez Komisję na lata 2014-2020 mogą przynieść poprawę w tym zakresie.

Wykryto istotny poziom uchybień w przestrzeganiu przepisów. W niemal 20% projektów w obszarze spójności podlegających zasadom pomocy państwa wystąpiły błędy. Jednocześnie instytucje audytowe w państwach członkowskich wykrywały naruszenia na znacznie mniejszą skalę niż kontrolerzy Komisji i Trybunału. Państwa członkowskie wykryły błędy tylko w 3,6% odnośnych projektów, natomiast kontrolerzy Trybunału, przy użyciu podobnej metodyki – ponad pięć razy więcej.

– Instytucje audytowe w państwach członkowskich stanowią ważne ogniwo w łańcuchu kontroli w obszarze polityki spójności. Nasze ustalenia wskazują jednak, że jak dotąd ich kontrole nie koncentrowały się wystarczająco na pomocy państwa – **stwierdził Oscar Herics, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.**

Bazy danych Komisji nie umożliwiały odpowiedniej analizy błędów dotyczących pomocy państwa, które wystąpiły w okresie programowania 2007-2013, a prowadzone przez nią monitorowanie nie zaowocowało odzyskaniem istotnych kwot tej pomocy. Szczególnie na początku tego okresu państwa członkowskie rzadko zgłaszały Komisji inwestycje w infrastrukturę w celu uzyskania zgody na pomoc państwa, a do końca 2012 r. Komisja nie weryfikowała systematycznie dużych projektów pod kątem zgodności z przepisami w tym zakresie. Aby zmniejszyć to zagrożenie, Komisja wprowadziła nowe przepisy na lata 2014-2020, które jednak nie zawsze

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

Tel.: +352 4398-47063

Tel.: +352 4398-45410

@EUAuditorsECA

Tel. kom.: +352 691553063

Tel. kom.: +352 621552224

eca.europa.eu

zapewniają pewność prawa.

Kontrolerzy odnotowali, że Komisja uprościła przepisy dotyczące pomocy państwa, aby zmniejszyć obciążenie administracyjne i zapewnić większą przejrzystość, lecz jednocześnie nałożyła na państwa członkowskie więcej obowiązków, jeśli chodzi o opracowywanie koncepcji i wdrażanie środków pomocy. Tymczasem, jak wynika z monitorowania prowadzonego przez Komisję, w okresie programowania 2007-2013 państwa członkowskie popełniły wiele błędów przy opracowywaniu koncepcji i wdrażaniu programów pomocy. Przesunięcie odpowiedzialności może więc spowodować wzrost liczby błędów w obszarze pomocy państwa i będzie wymagać stałej uwagi.

Kontrolerzy UE zalecają zatem, by Komisja:

- podejmowała działania naprawcze w sytuacji, gdy środki pomocy są niezgodne z przepisami,
- korzystała z informacji ze swoich baz danych dotyczących pomocy państwa, aby usprawnić analizę rodzaju, częstości, wagi, lokalizacji geograficznej i przyczyn nieprawidłowości oraz regularnie monitorowała, czy państwa członkowskie przestrzegają zasad pomocy państwa,
- zatwierdzała duże projekty dopiero po wewnętrznej weryfikacji pomocy państwa i w razie potrzeby systematycznie zwracała się do państw członkowskich o odnośną notyfikację,
- dopilnowała do połowy 2017 r., by kontrole dotyczące przestrzegania zasad pomocy państwa przeprowadzane przez instytucje audytowe miały wystarczająco szeroki zakres i dostatecznie wysoką jakość,
- skorzystała z przysługujących jej uprawnień i zawiesiła płatności na rzecz państw członkowskich, które nie spełniają warunku wstępnego dotyczącego pomocy państwa do końca 2016 r.

Informacje dla redaktorów

Za pomoc państwa (pomoc publiczną) uznaje się wszelką pomoc udzieloną przez państwo członkowskie, która zakłóca lub może zakłócić konkurencję poprzez dawanie przewagi niektórym przedsiębiorstwom, a tym samym wywiera niekorzystny wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Co do zasady jest ona zakazana, tak by zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Pomoc do pewnej wysokości, w niektórych sektorach i na niektórych obszarach geograficznych bądź w wyjątkowych okolicznościach może być jednak zgodna z rynkiem wewnętrznym. W latach 2010-2014 wysokość pomocy udzielonej przez państwa członkowskie, po wyłączeniu wsparcia na rzecz sektora finansowego, kolejnictwa oraz usług publicznych takich jak usługi pocztowe, wynosiła średnio 76,6 mld euro rocznie. Stanowi to ponad 0,5% PKB państw członkowskich UE.

Polityka spójności to jeden z największych obszarów wydatkowania środków z budżetu UE. W latach 2014-2020 ogólna kwota środków przeznaczonych na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Fundusz Spójności i Europejski Fundusz Społeczny wynosi 352 mld euro, co oznacza wzrost w stosunku do kwoty 347 mld euro przyznanej na ten cel w okresie programowania 2007-2013. Jak wynika z szacunków Komisji, wydatki na politykę spójności stanowiły ponad jedną czwartą łącznej kwoty przyznanej w UE w ramach pomocy państwa w latach 2007-2013.

Sprawozdanie specjalne nr 24/2016 p.t. „Należy dołożyć starań, by szerzyć wiedzę na temat zasad pomocy przyznawanej przez państwa w obszarze polityki spójności i egzekwować ich przestrzeganie” jest dostępne w 23 językach UE.